

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek.

List velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr. za četrť leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v stolnem farovžu. Deležniki tiskovn. društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodava knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi ne sprejemajo. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr., in vsakokrat za kolek 30 kr.

Nekoliko čudnih stvari.

1. Zdaj imajo po Slovenskem skori pri vsaki hiši nekoliko knjig. In če tudi drugih nobenih ni, dačnih gotovo ne zmanjka. Dačne knjižice se povsod najdejo. In te so resnično čudne knjige, posebno če nove primerjamo s starejšimi. Tukaj naletimo na velik razloček. Dače so strahovito narasle, posebno v poslednjih 10. letih, akoravno vedno poslance volimo. Baron Czoernig je izdal knjigo, kder beremo, kako so pri nas stroški in dače naraščale. Leta 1781. t. j. pred blizo 100 leti so znašali vsi državni stroški 65 milijonov, — l. 1813. pa 111 milj., — l. 1836. že 156 milj., — l. 1849. pa 255 milj. — in letos blizo 300 milijonov.

2. Cesarji in kralji potrebujejo vojakov, sv. Cerkev pa mešnikov. A teh skoro ne bode več dovolj dobiti. V latinske šole čem dalje menj učencev zahaja. Zaničevanje duhovnikov je vedno večje. Zraven pa še nova vojaška postava krči število ne samo učiteljev, ampak tudi duhovnikov. V mariborskem seminišču sta zdaj dva gospoda četrtoletnika, ki pa blagoslovljena biti ne moreta, ker so ju pred nekaterimi leti med vojake vzeli. Eden bogoslovcev je letos moral skoro vsaki den duhovno obleko sleči in vojaško suknjo obleči in eksercirati.

3. Pred 10. leti smo v Mariboru imeli samo 2 doktorja in 1 notarja. Zdaj štejemo 9 dohtarjev in 4 notarje. Vsi imajo dela in posla, da časih ne vedo, kde jim glava stoji. Kaj je temu uzrok? Rečemo preveliko število starih in novih postav. Zdaj svet ni samo s telegrafi in železnicami preprežen, ampak tudi z brezštevilnimi paragrafi. Bog si ga vedi kolikernih postav potrošen in posipan. Posebno marljivo so naši poslanci delali nove postav v poslednjih 10. letih. Med njimi so nekatere prav čudne. Na primer postava: da sme

vsak po svoji volji od posestva kos za kosom prodajati, dokler ne ostane druga, kakor gole stene in predrene strehe, — postava: da sme vsak od posojenih denarjev jemati po 10, 20, 30, 60 procentov, magari če dolžnika do belih kosti sleče in odere, — postava: da je železje in palica pravico zgubila do tatov, potepuhov itd.

4. Čudno je tudi to, da kmetski ljudje pogosto zastonj prošnje vlagajo pri deželskem in državnem zboru. Tako so lani iz vseh avstrijskih dežel številne prošnje bile poslane do državnega zbora: naj se odpravi sitno legaliziranje, t. j. naj se odpravi postava, ki velevala, da mora skoro vsako pismo biti pri notarji narejeno ali od notarja podpisano, če hočemo, da obvelja. No poslanci (skoro sami dohtarji in notarji) so prošnje brali, z glavami kimali, z ramami nekoliko pomigali — in potem prošnje vrgli pod klop. Sitna in draga postava je ostala. Nekdo je izračunal, da samo nas Štajerce sitno legaliziranje košta 73.000 na leto.

No, to so resnično čudne stvari, katere so nam naši liberalni poslanci v 10. letih priskrbeli. Večidel smo volili same dohtarje in notarje in druge liberalce. Zdaj vemo in vidimo, za koga so najbolj skrb imeli. Se pa temu ne da več pomoči? Dá se pomagati: gotovo in kmalu. Nove volitve so blizo. Treba je le starim liberalnim poslancem dati slovo in voliti nove, katerim je resnično mar in skrb za blagor in srečo ljudstva.

Dakle kmetje! bodite zdaj opazni! Ne volite več več starih liberalcev pa tudi novih se varujte! Utegnejo hujši biti od prvih. Posebno gledajte, kako je kaj zastran vere pri človeku, ki se nam za poslanca ponuja. Skušnja vsakdanja nas uči, da se je na brezvernega človeka najmanj zanesi.